

# Rödl & Partner

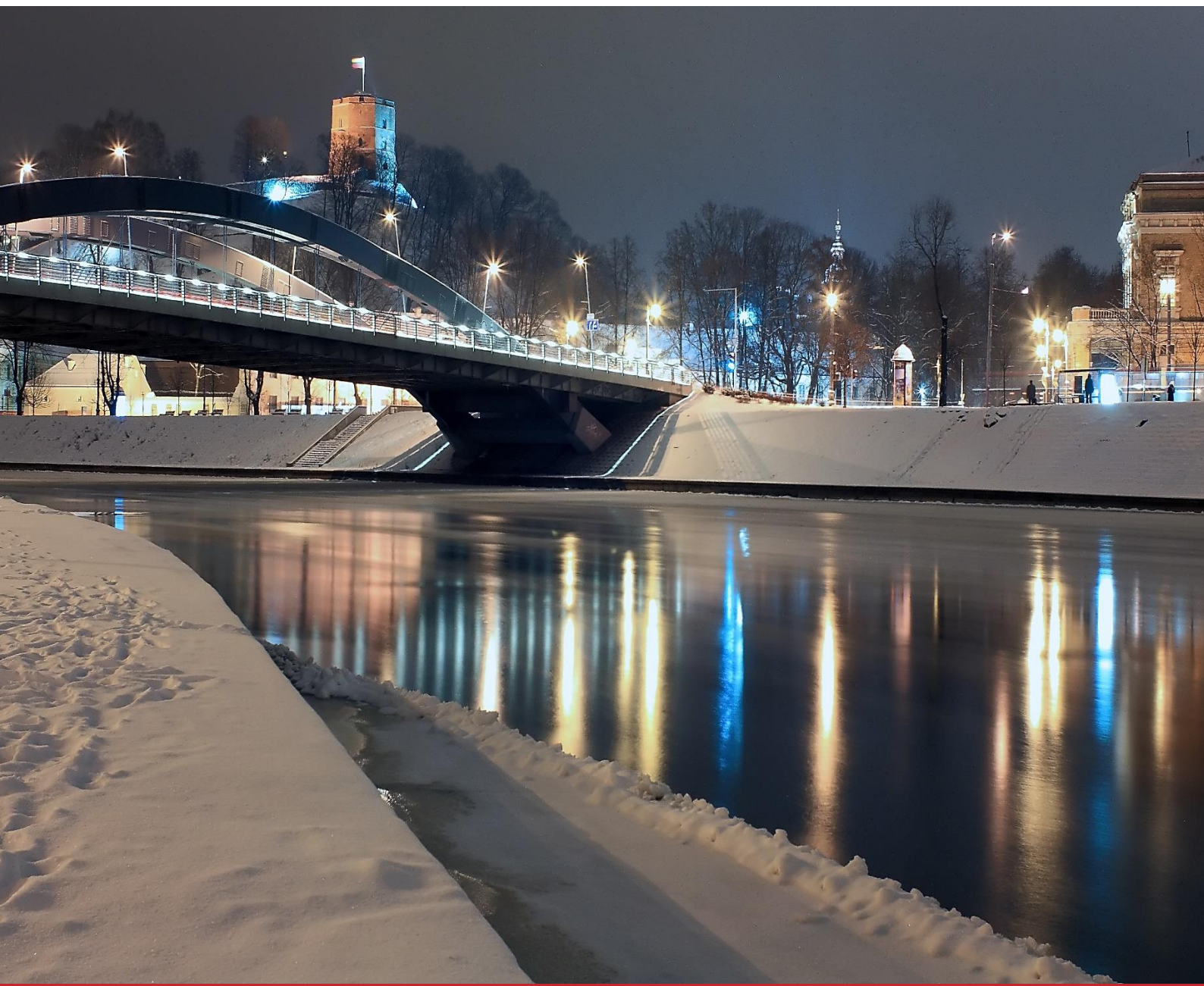
NAUJIENLAIŠKIS | LIETUVA

KARTU SĖKMĖS LINK

Leidiny:  
2023

Svarbiausi mokesčių pakeitimai nuo 2023 m.

[www.roedl.de/litauen](http://www.roedl.de/litauen) | [www.roedl.com/lithuania](http://www.roedl.com/lithuania) |  
[www.roedl.lt](http://www.roedl.lt)



Šiame leidinyje:

### → Svarbiausi mokesčių pakeitimai

- Pridėtinės vertės mokestis
- Gyventojų pajamų mokestis
- Pelno mokestis
- Akcizai
- Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimai
- Kitos mokesčių naujienos

## → Svarbiausi mokesčių pakeitimai

### Pridėtinės vertės mokestis

#### **PRATĘSTAS LENGVATINIO 9 PROC. PVM TARIFO TAIKYMAS**

Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) priėmė Pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) įstatymo pataisas, kuriomis apsisprendė dėl lengvatinio PVM taikymo apgyvendinimo, maitinimo, kultūros, sporto, atlikėjų ir kitoms paslaugoms.

Pagal priimtas naujas nuostatas lengvatinis 9 proc. PVM tarifas neribotai taikomas apgyvendinimo paslaugoms, visų rūšių meno ir kultūros įstaigų, meno ir kultūros renginių lankymui. Maitinimo paslaugoms lengvatinis 9 proc. PVM tarifas pratęstas metams – iki 2023 m. gruodžio 31 d., atlikėjų paslaugoms, sporto renginiams bei paslaugoms pusmečiui – iki 2023 m. birželio 30 d.

Be to, nuspręsta neterminuotai taikyti lengvatinį 9 proc. PVM tarifą ir elektroninėms knygoms bei elektroniniams neperiodiniams informaciniais leidiniais. Lengvata nebus taikoma leidiniams, kurių reklama sudaro daugiau kaip 4/5 viso leidinio arba kurių visą ar didžiąją dalį sudaro muzikos ar vaizdo turinys.

Originalų įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

#### **NUO 2023 METŲ LEIDŽIAMA ELEKTROMOBILIŲ PVM ATSKAITA**

2022 m. lapkričio 3 d. Seimo priimtu įstatymu pakeistas PVM įstatymo 62 straipsnis, draudžiantis lengvųjų automobilių PVM atskaitą.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. leidžiama asmenims (juridiniams ir fiziniams), PVM mokėtojams, vykdančioms ekonominę PVM apmokestinamą veiklą, atskaityti pirkimo ar importo PVM už įsigyjamus M1 klasės elektromobilius, jeigu M1 klasės elektromobilio vertė neviršija 50 000 Eur (įskaitant PVM).

Ši nuostata taikoma tik nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigytiems automobiliams.

Kartu yra parengti ir pirmieji Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – VMI) atsakymai į aktualius klausimus dėl elektromobilių PVM atskaitos, išaiškinantys, jog:

– Įsigijus elektromobilį iš ES, būtina apskaičiuoti pirkimo PVM neatsižvelgiant į tai, jog šis buvo

įsigytas taikant 0 proc. PVM tarifą. Jei elektromobilio vertė kartu su apskaičiuotu PVM būtų didesnė nei 50 000 Eur – atskaita negalima;

- Į 50 000 Eur vertės ribą taip pat yra įtraukiamas ir muitinės priskaičiuotas importo PVM bei muito mokesčiai;
- Elektromobilio nuomos PVM atskaita galima tais atvejais, kai turimi įrodymai, kad nuomojamo elektromobilio įsigijimo kaina neviršijo 50 000 Eur;
- Lengvata taikoma tik elektromobiliams, t.y. tik elektra varomoms transporto priemonėms, kuriose energija mechaniniam judesiui atlikti tiekama tik iš elektros energijos kaupiklio. Hibridiniai automobiliai į šią kategoriją nepatenka.

Originalų įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

VMI aktualius klausimus dėl elektromobilių PVM atskaitos nuo 2023 m. galite rasti [čia](#).

#### **PAKEISTA METINĖS PVM DEKLARACIJOS FORMA FR0516 IR JOS PILDYMO TAIKYKLĖS**

VMI viršininko 2022 m. spalio 7 d. įsakymu patvirtinta nauja metinė PVM deklaracijos forma FR0516 ir jos pildymo taisyklės, įsigaliojusios nuo 2023 m. sausio 1 d.

Nauja metinės PVM deklaracijos FR0516 forma (02 versija) ir jos priedo FR0516A forma (02 versija) turi būti teikiama deklaruojant ar tikslinant 2022 m. ir vėlesnių mokestinių laikotarpių PVM. Minėtoje formoje nebeliko priedo, kuris skirtas iki 2002 m. birželio 30 d. įsigytam ilgalaikiam turtui deklaruoti bei nuostatų dėl popierinės formos pildymo reikalavimų.

VMI viršininko įsakymą bei visus pakeitimus galite rasti [čia](#).

#### **PRATĘSTAS ATVIRKŠTINIO PVM TAIKYMAS IT PREKĖMS**

2022 m. birželio 30 d. įsigaliojusiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimu pratęstas laikotarpis, kurį bus taikomas atvirkštinis PVM mobiliesiems telefonams, planšetėms ir nešiojamiesiems kompiuteriams, t.y. iki 2026 m. gruodžio 31 d.

Vyriausybės nutarimą dėl atvirkštinio PVM taikymo galite rasti [čia](#).

## **PAPILDYTAS I.SAF PVM KLASIFIKATORIUS**

Nuo 2022 m. gegužės 19 d. VMI viršininko įsakymu, pildant i.SAF, PVM klasifikatoriuje įvesti trys papildomi nauji kodai:

- PVM54 – 9 proc. PVM, skirtas iš užsienio įsigytoms paslaugoms;
- PVM55 – 0 proc. PVM, skirtas prekių ir su jomis susijusių paslaugų Lietuvoje sandoriams, taip pat paslaugų, susijusių su iš ES atgabentomis paramos prekėmis;
- PVM56 – PVM neapmokestinami paramai skirtų prekių įsigijimams iš ES.

Taip pat nuo 2022 m. rugsėjo 22 d. VMI viršininko įsakymu naudojamas naujas PVM klasifikatoriaus kodas – PVM57, skirtas iš ES PVM mokėtojų įsigytoms paslaugoms, kurių pardavimo PVM apskaičiuoja pirkėjas ir kurios turi būti apmokestinamos atvirktiniu PVM, tačiau taikant 9 proc. PVM tarifą.

VMI viršininko įsakymą dėl 2022 m. gegužės mėn. priimtų papildomų klasifikatorių kodų galite rasti [čia](#).

VMI viršininko įsakymą dėl 2022 m. rugsėjo mėn. priimto naujo klasifikatoriaus kodo galite rasti [čia](#).

## **PVM REGISTRACIJOS RIBOS TAIKYMAS SUSIJUSIAMS ĮMONĖMS NUO 2023 M.**

Iki 2023 m. galiojo tvarka, jog jei tas pats ar susijęs asmenys kontroliuoja kelias įmones, visos jos ir jie patys privalo registruotis PVM mokėtojais, jeigu bendra jų pajamų suma per metus viršija PVM mokėtojo ribą (įprasta registracijos riba – 45 000 Eur).

Nuo 2023 m. sausio 1 d. ši tvarka keičiasi ir susijusių asmenų bendros atlygio (pajamų) per paskutinius metus sumos galima neskaičiuoti tuo atveju, jeigu verslo išskaidymas nėra dirbtinis

→ Svarbiausi mokesčių pakeitimai

## **Gyventojų pajamų mokestis**

### **KEIČIASI GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO IR VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKŲ DYDŽIAI, MINIMALUS MĖNESIO ATLYGINIMAS BEI NEAPMOKESTINAMASIS PAJAMŲ DYDIS**

2022 m. lapkričio 17 d. Seimas priėmė Valstybinio socialinio draudimo (toliau – Sodra) fondo biudžeto įstatymą 2023 metams, kuriuo buvo patvirtintas ir 2023 m. vidutinis šalies darbo užmokestis (toliau – VDU) 1 684,90 Eur.

(nė vienas jų valdymo organas nėra tas pats asmuo bei jų vykdoma ekonominė veikla yra skirtingo pobūdžio) ir asmenys gali tai įrodyti.

Tai galinčios įrodyti susijusios įmonės 45 000 Eur (įprasta registracijos riba) ribą galės skaičiuoti atskirai ir registruotis kaip PVM mokėtojos tik tada, kai jų pačių pajamos viršija PVM mokėtojo ribą.

PVM įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

## **KEIČIASI PVM GRAŽINIMO UŽSIENIO KELEIVIAMS FORMA**

Nuo 2022 m. spalio 1 d. nebegalioja PVM gražinimo užsienio keleiviui deklaracijos FRO420 forma. Dabar deklaracijų duomenys turi būti teikiami tik el. būdu.

TAX FREE deklaracijos mokesčių administratoriui teikiamos naudojantis žiniatinklio paslauga, t.y. pateikiant XML formato PVM gražinimo deklaracijos duomenų rinkmeną (viena XML formato duomenų rinkmena skirta vienos PVM gražinimo deklaracijos duomenims pateikti).

Užpildžius FRO420 formą po spalio 1 d., o muitinei uždėjus spaudą, kad prekės išvežtos, PVM gražinimas negalimas, nes FRO420 forma nuo 2022 m. spalio 1 d. nebegalioja.

Tuo atveju, jei nėra galimybės teikti informacijos el. būdu, galima naudotis kitų asmenų, kurie užsiima PVM gražinimo užsienio keleiviams tarpininkavimu, paslaugomis.

Atkreiptinas dėmesys, jog Lietuvos prekybininkai negali Rusijos piliečiams parduoti prabangos prekių ir išduoti TAX FREE formų.

Vyriausybės nutarimą dėl PVM gražinimo užsienio asmenims galite rasti [čia](#).

Susipažinti su deklaracijos užpildymo ir pateikimo taisyklėmis galite [čia](#).

Daugiau informacijos apie draudimus Rusijos piliečiams rasite [čia](#).

Taip pat 2023 m. didėja minimalus mėnesio atlyginimas (toliau – MMA) iki 840 Eur ir minimalus valandinis atlyginimas (toliau – MVA) iki 5,14 Eur.

Neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – NPD) padidintas iki 625 Eur per mėnesį. Didesnis NPD bus taikomas tiems asmenims, kurių mėnesio darbo užmokestis siekia iki 1926 Eur, uždirbantiems daugiau – NPD skaičiavimas nesikeis:



- Gyventojui, kurio mėnesinis darbo užmokestis neviršija MMA (840 Eur), taikomas 625 Eur mėnesio NPD;
- Jeigu mėnesio darbo užmokestis yra didesnis už MMA, bet neviršija 1926 Eur, taikoma ši formulė:  $NPD = 625 - 0,42 \times (\text{bruto darbo užmokesčio suma} - 840)$ ;
- Jei mėnesio darbo užmokestis yra didesnis nei 1926 Eur, taikoma ši formulė:  $NPD = 400 - 0,18 \times (\text{bruto darbo užmokesčio suma} - 642)$ .

Minimalią algą gaunančių darbuotojų neto atlyginimas („į rankas“) dėl pasikeitusios MMA ir NPD formulės padidės 83 Eur.

Žemiau pateikiame lentelę su pagrindiniais 2023 m. dydžiais, turinčiais įtakos gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) ir Sodros įmokų skaičiavimams.

	2023 m.	2022 m.
MMA	840 Eur	730 Eur
MVA	5,14 Eur	4,47 Eur
VDU	1 684,90 Eur	1 504,10 Eur
NPD (maksimalus)	625 Eur	460 Eur
Metinis NPD netaikomas, kai metinės pajamos didesnės už:	34 370,67 Eur	34 370,67 Eur
Mėnesinis NPD netaikomas, kai mėnesio pajamos didesnės už:	2 864,22 Eur	2 864,22 Eur
Savarankiškai dirbančių asmenų Sodros lubos	43 VDU – 72 450,70 Eur	43 VDU – 64 676,30 Eur
<b>Su darbo santykiais susijusios pajamos</b>		
GPM 20 % tarifas taikomas iki:	60 VDU – 101 094 Eur	60 VDU – 90 246 Eur
GPM 32 % tarifas taikomas su darbo santykiais susijusioms pajamoms, viršijančioms:	60 VDU – 101 094 Eur	60 VDU – 90 246 Eur
Sodros lubos	60 VDU – 101 094 Eur	60 VDU – 90 246 Eur

GPM įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymą galite rasti [čia](#).

## PASIKEITĖ GPM DEKLARACIJOS GPM311 FORMOS IR JOS PRIEDŲ PILDYMO TAISYKLĖS

Pakeistos Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formos ir jos priedų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklės, išdėstyti keturi taisyklių priedai.

Netekusiomis galios pripažintos nebeaktualios taisyklių nuostatos dėl deklaruojamų išlaidų, sumokėjus už atliktus pastatų apdailos, remonto (išskyrus daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimą (modernizavimą)) darbus, lengvųjų automobilių remonto, nepilnamečių vaikų priežiūros paslaugas.

Pakeitimai aktualūs nuolatiniais Lietuvos gyventojams deklaruojant už 2022 m. ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais gautas (uždirbtas) pajamas.

Originalų teisės aktą galite rasti [čia](#).

## INDIVIDUALIĄ VEIKLĄ VYKDANTYS GYVENTOJAI GALĖS PASIRINKTI APSKAITOS PRINCIPĄ

Nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigalioja GPM įstatymo pakeitimai, kuriais remiantis individualią veiklą vykdantys gyventojai, neturintys prievolės taikyti kaupimo apskaitos principo (išskyrus PVM mokėtojus, kuriems šis principas privalomas), galės pasirinkti kaupimo apskaitos principą, tačiau turės jį taikyti iki veiklos pabaigos.

Ši tvarka įsigalioja apskaičiuojant ir deklaruojant 2023 m. ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas.

GPM įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

## MAŽINAMA KOMPENSACIJA UŽ KILNOJAMOJO POBŪDŽIO DARBĄ

Nuo 2022 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Darbo kodekso pakeitimai, kuriais maksimalus kompensacijų dydis darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio, atliekamas lauko sąlygomis arba susijęs su kelionėmis ar važiavimu, mažinamas nuo 50 iki 30 proc. bazinio (tarifinio) darbo užmokesčio.

Pažymėtina, kad šie kompensacijų dydžio pakeitimai yra tik pereinamojo laikotarpio nuostatos, kadangi nuo 2023 m. birželio 1 d. tokios kompensacijos yra naikinamos. Taigi, priemokos darbuotojui už darbą, atliekamą lauko sąlygomis arba susijusį su kelionėmis ar važiavimu, galės ir toliau būti mokamos, bet jos bus apmokestinamos ta pačia tvarka, kaip ir darbo užmokestis.

Daugiau informacijos galite rasti [čia](#).

## KOMANDIRUOČIŲ Į UŽSIENĮ DIENPINIGIŲ AP- MOKESTINIMO POKYČIAI

Komandiruočių į užsienį dienpinigių apmokestinimo principas nesikeičia, tačiau dėl pasikeitusių MMA ir MVA keičiasi neapmokestinamųjų pajamų komandiruojuojant į užsienį skaičiavimas lyginant su naujais (padidintais) dydžiais, t.y. su MMA (MVA) padauginus iš koeficiento 1,65.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. GPM neapmokestinama visa komandiruočių į užsienį dienpinigių suma, jei:

- darbuotojo DU yra lygus arba didesnis už 1 386 Eur (= MMA (840 Eur) x koeficientas 1,65; iki pakeitimo – 1.204,50 Eur) arba
- darbuotojui taikomas valandinis tarifinis atlygis (toliau – VTA) lygus arba didesnis už 8,481 Eur (= MVA (5,14) x koeficientas 1,65; iki pakeitimo – 7,376 Eur).

Tuo atveju, kai darbuotojui nustatytas DU arba VTA yra mažesni už aukščiau nurodytus dydžius ir bendra dienpinigių suma per mėnesį yra lygi arba mažesnė nei 50 proc. darbuotojui nustatyto DU, dienpinigiai GPM neapsimokestina.

Tačiau jei bendra dienpinigių suma per mėnesį yra didesnė nei 50 proc. darbuotojui nustatyto DU, viršijanti dalis yra apmokestinama GPM taikant 20 proc. tarifą.

Daugiau informacijos galite rasti [čia](#) bei [čia](#).

→ Svarbiausi mokesčių pakeitimai

## Pelno mokestis

### PELNO MOKESČIO LENGVATA STAMBIEMS INVESTICINIAMS FONDAMS

Juridiniams asmenims, sudariusiems stambių projektų investicijų sutartis, taikoma pelno mokesčio (toliau - PM) lengvata.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. buvo pakeistos šios lengvatos taikymo sąlygos. Lengvatinis pelno mokesčio režimas galės būti taikomas tik tiems PM mokėtojams, kurie faktiškai vykdo veiklą, susijusią su moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra, o vėliau gauna pajamas iš atitinkamo intelektualės nuosavybės turto naudojimo, tačiau ne ilgiau kaip 20 metų.

Lengvata taikoma pagal iki 2025 m. gruodžio 31 d. sudarytas stambių projektų investicijų sutartis, tenkinant visas numatytas sąlygas.

## TRUMPINAMAS TERMINAS PRAŠYMIUI PERVESTI PARAMĄ

Pasikeitusia tvarka prašymas skirti GPM dalį paramos gavėjams ar politinėms organizacijoms (FR0512 forma), taip pat tokių prašymų tikslinimai už kalendorinius metus galės būti atliekami tik iki kitų metų birželio 30 d.

Pavyzdžiui, gyventojas, 2022 m. nusprendęs neberemti pasirinkto paramos gavėjo, pateiktą prašymą, kuriuo GPM dalis buvo paskirta iki 2024 m. (įskaitytinai), turi šį prašymą patikslinti laikotarpiu nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d. Pagal patikslintą prašymą pajamų mokesčio dalis nebebus pervedama nuo gyventojų 2022 m., 2023 m. ir 2024 m. mokesčių laikotarpių pajamų.

Jeigu prašymas yra patikslinamas po einamųjų kalendorinių metų birželio 30 d., pagal patikslintą prašymą pajamų mokesčio dalis yra nebeperdedama nuo kito mokesčio laikotarpio. Gyventojas, nepatikslinęs prašymo iki atitinkamo mokesčio laikotarpio birželio 30 d., jį gali tikslinti nuo kitų metų sausio 1 dienos. Šis įsakymas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

VMI viršininko įsakymą galite rasti [čia](#).

Su PM įstatymo pakeitimu bei visomis sąlygomis galite susipažinti [čia](#).

### NEBESKAIČIUOJAMI MOKESČIAI UŽ VISUOMENĖS POREIKIAMS PAIMTĄ TURTĄ

2023 m. sausio 1 d. įsigalios GPM įstatymo ir PM įstatymo pakeitimai, kuriais įtvirtinta, kad fizinių ir/ar juridinių asmenų gautas atlyginimas už visuomenės poreikiams paimtą žemę ir (ar) kitą turtą nuo kitų metų nebus apmokestinamas nei gyventojų pajamų, nei pelno mokesčiais.

Ši nuostata bus taikoma apskaičiuojant ir deklaruojant 2023 metų ir vėlesnių mokesčių laikotarpių pajamas ir pelno mokesťį.

PM įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).  
GPM įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

→ Svarbiausi mokesčių pakeitimai

## Akcizai

### AKCIZŲ NAUJOVĖS NUO 2023 M.

Nuo 2023 m. sausio 1 dienos įsigalioja nuostatos, kurios nustato, kad:

- Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas privalo tvarkyti visų akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje atliekamų operacijų apskaitą (įskaitant privalomas naudoti matavimo, apskaitos priemones ir jų naudojimo reikalavimus);
- Nebelieka reikalavimo mokesčių mokėtojams registruotis akcizų už elektros energiją mokėtojais;
- Nuo akcizų atleidžiami kaitinamojo tabako produktai, jeigu jie sunaikinti prižiūrint kompetentingai institucijai. Jeigu už sunaikintus kaitinamojo tabako produktus akcizai jau buvo sumokėti, akcizų suma gali būti įskaitoma arba gražinama.

Nuo 2023 m. vasario 13 dienos įsigalioja nuostatos, kurios nustato, kad:

- Akcizais apmokestinamos prekės, už kurias akcizai sumokėti, turės būti gabenamos išrašius ne popierinį, o elektroninį supaprastintą akcizais apmokestinamų prekių vežimo dokumentą e-SAD;
- Patvirtinti akcizais apmokestinamų prekių siuntėjų ir akcizais apmokestinamų prekių gavėjų institutai;
- Akcizų deklaracija turės būti pateikiama bendruoju akcizų deklaracijų pateikimo terminu, t.y. mokestiniam laikotarpiui pasibaigus iki kito mėnesio 15 dienos;
- Ne Lietuvoje įsikūrusiems asmenims nebereikia Lietuvoje paskirti fiskalinio agento, kuriam būtų perleistas pareigos įvykdyti visas su akcizų deklaravimu ir sumokėjimu susijusias pareigas;
- Išplėstas sąrašas atvejų, kuomet akcizais apmokestinamos prekės yra atleidžiamos nuo akcizų, pavyzdžiui, kai akcizais apmokestinamos prekės, už kurias akcizai buvo sumokėti Lietuvoje, išgabenamos iš patvirtinto siuntėjo patvirtintam gavėjui į kitą ES valstybę narę komerciniams tikslams, už šias prekes sumokėti akcizai turi būti gražinti.

Akcizų įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).  
VMI viršininko įsakymą ir naujas taisykles galite rasti [čia](#).

### DIDĖJA AKCIZŲ TARIFAI

Nuo 2023 m. sausio 1 d. keičiasi (didėja) akcizo tarifai visų rūšių alkoholiniams gėrimams (alui, vynui iš šviežių vynuogių ir kitiems fermentuotiems gėrimams, tarpiniams produktams) ir etilo alkoholiui, taip pat tabako produktams ir rūkalams (cigaretėms, cigarams bei cigarilėms, rūkomajam, kaitinamajam, neapdorotam tabakui) ir elektroninių cigarečių skysčiui.

Akcizais apmokestinamas produktas	Akcizų tarifas 2022 m.	Akcizų tarifas nuo 2023 m. sausio 1 d.
Alus 1 proc.	7,82 Eur / hl	8,60 Eur / hl
Vynas ir kt. fermentuoti gėrimai iki 8,5 proc. stiprumo	78 Eur / hl	93 Eur / hl
Vynas ir kt. fermentuoti gėrimai virš 8,5 proc. stiprumo	181 Eur / hl	199 Eur / hl
Tarpiniai produktai iki 15 proc. stiprumo	200 Eur / hl	216 Eur / hl
Tarpiniai produktai virš 15 proc. stiprumo	285 Eur / hl	308 Eur / hl
Etilo alkoholis 100 proc.	2163 Eur / hl	2310 Eur / hl
Cigaretės: Minimalus akcizų tarifas	122,50 Eur / 1 000 vnt.	130 Eur / 1 000 vnt.
Specifinis akcizų tarifo elementas	74,30 Eur / 1 000 vnt.	79,60 Eur / 1 000 vnt.
Cigarai ir cigarilės	66 Eur / kg	79 Eur / kg
Rūkomasis tabakas, neapdorotas tabakas	97 Eur / kg	104,60 Eur / kg
Kaitinamojo tabako produktai	45,60 Eur / 1000 vnt.	60,20 Eur / 1000 vnt.
Elektroninių cigarečių skystis	0,15 Eur / ml	0,19 Eur / ml

Akcizų įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

→ Svarbiausios mokesčių naujienos

## Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimai

### PATIKSLINTA „ASMENS“ SĄVOKA

Nuo 2023 m. gegužės 1 d. įsigalios Mokesčių administravimo įstatyme (toliau – MAĮ) atnaujinta asmens sąvoka.

„Asmuo – tai fizinis asmuo, juridinis asmuo, įskaitant bet kokią kitą organizaciją, kuri pagal Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės įstatymus pripažįstama teisės subjektu, investicinis fondas, pensijų fondas.“

Sąvoka buvo papildyta investiciniu bei pensijų fondais.

MAĮ pakeitimą galite rasti [čia](#).

### PLEČIAMOS BAUDŲ RIBOS UŽ MOKESČIŲ ĮSTATYMŲ PAŽEIDIMUS

Nuo 2023 m. gegužės 1 d. dvigubai didėja baudos už mokesčių įstatymų pažeidimus.

Vietoje buvusio 10 - 50 proc. dydžio bus skiriama nuo 20 iki 100 proc. nesumokėtų mokesčių dydžio bauda.

Pastebėtina, kad bauda gali būti didinama dvigubai, jei per paskutinius penkerius metus mokesčių mokėtojas jau buvo baustas už to paties mokesčio įstatymo pažeidimą.

Baudų dydžiai pakeisti MAĮ bei PVM įstatyme. Pakeitimai dėl baudų dydžio įsigalios nuo 2023 m. gegužės 1 d., o iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos padarytiems mokesčių įstatymų teisės pažeidimams bus taikoma iki įsigaliojimo galiojanti (dabartinė) tvarka.

MAĮ pakeitimą galite rasti [čia](#).

PVM įstatymo pakeitimą galite rasti [čia](#).

### NUO 2023 M. SAUSIO 1 D. ELEKTRONINIŲ PLATFORMŲ OPERATORIAI TEIKS DUOMENIS VMI

Platformų operatoriai – subjektai (juridiniai asmenys), kurie su pardavėjais sudaro naudojimosi visa platforma arba jos dalimi sutartis, nuo 2023 m. sausio 1 d. turės pradėti rinkti informaciją, o pirmąsias ataskaitas už 2023 metus pateikti iki 2024 m. sausio 31 d.

Duomenis turės teikti tik tie platformų operatoriai, kurie yra Lietuvos apmokestinamieji ar Lietuvoje įsikūrę asmenys, arba turintys nuolatinę buveinę Lietuvoje, taip pat trečiųjų valstybių operatoriai, jeigu jie sudaro sąlygas vykdyti veiklą Europos Sąjungoje. Užsienio platformų operatoriai turi būti užsiregistravę VMI nustatyta tvarka.

Platformų operatoriai turės rinkti informaciją apie jų platforma besinaudojančius aktyvius pardavėjus (tiek fizinius, tiek juridinius asmenis), kurie užsiima:

- Nekilnojamojo turto, įskaitant gyvenamosios ir komercinės paskirties nekilnojamąjį turtą, nuoma;
- Asmeninėmis paslaugomis;
- Prekių pardavimu;
- Bet kokios rūšies transporto priemonių nuoma.

Operatoriai neturės rinkti informacijos apie:

- Valstybės ir savivaldybių įmones;
- Įmones, kurių akcijomis prekiaujama pripažintose vertybinių popierių rinkoje ar su jomis susijusiomis įmonėmis;
- Pardavėjus, kurie per platformą pardavė prekių mažiau nei 30 kartų ir jų atlygis neviršijo 2 000 Eur per kalendorinius metus;
- Pardavėjus, kurie per kalendorinius metus daugiau kaip 2 000 kartų sudarė sąlygas vykdyti su nekilnojamoju turtu susijusią veiklą.

Duomenų VMI neteiks platformų, kurių verslo modelis neturi praneštinios informacijos apie pardavėjus, operatoriai, taip pat ir užsienio platformų operatoriai, kai VMI atitinkamą informaciją gauna vykdydama mainus pagal tarptautines sutartis ar susitarimus.

MAĮ pakeitimą, susijusį su Direktyvos (ES) 2021/514 dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (DAC7), perkėlimu galite rasti [čia](#).

### TRUMPESNIS MOKESČIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMŲ LAIKOTARPIS, TIK NESUNKINANT MOKĖTOJŲ PADĖTIES

Papildyta MAĮ nuostata, kuri leidžia, jog mokesčių įstatymų pakeitimai, kurie priimami su valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, gali įsigalioti anksčiau nei per 6 mėnesius (įprastas naujų mokesčių įstatymų pakeitimų terminas) tik tokiu atveju, jei su mokesčiniu pakeitimu nėra sunkinama mokesčių mokėtojo padėtis.

MAĮ pakeitimą galite rasti [čia](#).



## PAPILDYTAS MINIMALIŲ PATIKIMO MOKESČIŲ MOKĖTOJO KRITERIJŲ SĄRAŠAS

Nuo 2023 m. gegužės 1 d. įsigalios MAĮ pakeitimas, dėl kurio į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą galės būti įtraukti ne tik juridiniai, bet ir fiziniai asmenys.

Įstatymo pakeitimu papildoma, jog jei individualia veikla užsiimančiam fiziniam asmeniui (arba juridiniam asmeniui) per paskutinius 3 metus buvo nustatytas nelegalaus darbo pažeidimas, tokie asmenys traukiami į neatitinkančių minimalių patikimų mokesčių mokėtojų kriterijų sąrašą.

Iki šio pakeitimo už nelegalaus darbo pažeidimus į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą galėjo būti įtraukti tik darbdaviai arba kiti atsakingi asmenys.

Taip pat yra pakoreguotas Administracinių nusižengimų kodekso straipsnių sąrašas, dėl kurių juridinio asmenų vadovai, kiti atsakingi asmenys arba individualia veikla užsiimantys asmenys būtų įtraukiami į minėtąjį sąrašą, iš straipsnių sąrašo panaikinami tuos, kurių maksimalus baudų dydis nesiekia 1 500 Eur.

Be to, numatyta išimtis, jog minimalūs patikimo mokesčių mokėtojo kriterijai nėra taikomi biudžetinėms įstaigoms, Lietuvos bankui, valstybės bei savivaldybių institucijoms, įstaigoms, tarnyboms ar organizacijoms, valstybės įmonei „Indėlių ir investicijų draudimas“ bei Europos ekonominės interesų grupėms.

MAĮ pakeitimą galite rasti [čia](#).

## KEIČIAMOS PALŪKANŲ IR DELSPINIŲ NUSTATYMO TAISYKLĖS

Nuo 2023 m. gegužės 1 d. bus keičiamos palūkanų už mokestinę paskolą, palūkanų, kurias moka VMI už pavėluotą permokos grąžinimą, ir delspinigių nustatymo taisyklės.

Nuo šiol jie bus nustatomi remiantis praėjusio kalendorinio ketvirčio paskutinės darbo

dienos Vyriausybės vertybinio popieriaus pelningumą antrinėje rinkoje (išpirkimas per artimiausius 12 mėn. laikotarpį). Iki šiol buvo atsižvelgiama į izdo vekselių palūkanų normą, kuriais neprekiaujama nuo 2015 m.

Taip pat numatyta, jog mokamos palūkanos negali būti mažesnės už 0 proc., o mokestinės paskolos palūkanos ir VMI mokamos palūkanos už pavėluotą permokos grąžinimą bus tokio pačio dydžio.

Be to, delspinigiai, lyginant su palūkanomis, yra didinami 7 procentiniais punktais.

MAĮ pakeitimą galite rasti [čia](#).

## PLEČIAMOS MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS FUNKCIJŲ SĄRAŠAS

Nuo 2023 m. gegužės 1 d. mokesčių administratoriaus funkcijų sąrašas bus papildytas mokestinių rizikų bei mokesčių mokėtojų elgsenos analize, mokestinių prievolių nevykdymo prevencija.

Nors praktikoje mokesčių administratorius šias funkcijas vykdė ir anksčiau, tačiau šis pakeitimas įtvirtins šią mokesčių administratoriaus teisę.

MAĮ pakeitimą galite rasti [čia](#).

## DIDESNI ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO REIKALAVIMAI

Viena iš mokesčių administratoriaus pareigų yra užtikrinti, jog būtų laikomasi asmens duomenų apsaugos reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, mokesčių administratoriui nuo 2023 m. gegužės 1 d. bus draudžiama viešai skelbti fizinių asmenų asmens kodus. Be to, nurodyta, jog ir kiti fizinių asmenų duomenys bus skelbiami labai ribotai.

Taip pat išsamiai išdėstyta, kokią informaciją apie a) mokesčių mokėtojus; b) paramos gavėjus; c) PVM mokėtojus – juridinius asmenis; d) investicinius bei pensijų fondus gali skelbti VMI.

Platesnę informaciją galite rasti [čia](#).

→ Svarbiausios mokesčių naujienos

## Kitos mokesčių naujienos

### PERSKAIČIUOTOS ŽEMĖS SKLYPŲ MOKESTINĖS VERTĖS

Kas penkerius metus nustatomos ir įsigalioja naujos vidutinės rinkos vertės, kurios yra prilyginamos mokestinėms vertėms ir nuo kurių skaičiuojami žemės ar nekilnojamojo turto mokesčiai.

Nuo 2023 metų sausio 1 d. įsigalioja naujos žemės sklypų vidutinės vertės. Žemės penkerių metų vidutinių rinkos verčių pokytis siekia 43 procentus.

Nuo 2023 m. sausio įsigaliojusiomis vidutinėmis rinkos vertėmis galite susipažinti [čia](#).

Apie perskaičiuotas žemės ir statinių vidutinės rinkos vertes daugiau galite rasti [čia](#).

## KEIČIASI INTRASTATO RIBOS

Lietuvos statistikos departamento generalinis direktorius patvirtino naujas Intrastato ribas, kurios taikomos nuo 2023 m. sausio 1 d.

### 1. Ataskaitų teikimo ribos:

- Įvežimo – 500 000 Eur (buvo 280 000 Eur);
- Išvežimo – 300 000 Eur (buvo 200 000 Eur).

Ataskaitų teikimo ribos – tai sumos, kurias viršijus PVM mokėtojams atsiranda prievolė teikti ataskaitas dėl prekių įsigijimo ar tiekimo iš / į ES valstybes nares.

### 2. Statistinės vertės teikimo ribos:

- Įvežimo – 7 mln. Eur (buvo 5 mln. Eur);
- Išvežimo – 10 mln. Eur (buvo 8 mln. Eur).

Statistinės vertės teikimo ribos – tai sumos, kurias viršijus PVM mokėtojai ataskaitose privalo nurodyti įvežtų ir / ar išvežtų prekių statistines vertes.

Originalų įstatymą galite rasti [čia](#).

## ATSISKAITYMŲ GRYNAISIAIS PINIGAIS RIBOJIMO ĮSTATYMAS

2022 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Atsiskaitymų grynaisiais pinigais įstatymas, pagal kurį atsiskaitymai ir mokėjimai už sandorius grynaisiais pinigais negali viršyti 5 000 Eur (arba šią sumą atitinkančios sumos užsienio valiuta).

Pavyzdžiui, jei perkamas automobilis, kurio vertė yra 8 000 Eur, nuo 2022 m. lapkričio 1 d. asmuo turi sumokėti visą sumą tik negrynaisiais pinigais, kadangi sandorio vertė yra iš anksto žinoma ir viršija 5 000 Eur.

Taikoma išimtis, kai tarpusavio atsiskaitymai ar mokėjimai pagal sandorį negali įvykti negrynaisiais pinigais dėl to, kad šių atsiskaitymų ar mokėjimų vietoje mokėjimo paslaugų teikėjai neteikia reikalingų paslaugų, o pagal sandorį yra būtina atsiskaityti nedelsiant. Tokiu atveju atsiskaitymą galima atlikti grynaisiais pinigais, tačiau pinigus gavęs asmuo privalo apie tai pranešti per 10 dienų VMI pateikdamas PRC915 formą, kurioje turi nurodyti aplinkybes bei sandorio šalių identifikavimo duomenis.

Atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymą galite rasti [čia](#).

PRC915 formos užpildymo ir pateikimo taisykles galite rasti [čia](#).

Taip pat aktualius VMI išaiškinimus dėl atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo galite rasti [čia](#).

## DVIGUBO APMOKESTINIMO IŠVENGIMO SUTARTYS

Nuo 2023 m. sausio 1 d. bus pradėta taikyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Maroko Karalystės Vyriausybės Sutartis dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos.

Maroko Karalystė tampa 58-ąja valstybe, su kuria Lietuva taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Maroko Karalystės dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį galite rasti [čia](#).

## IŠMANIŪJŲ ELEKTRONINIŲ KASOS APARATŲ POSISTEMIO i.EKA NAUJOVĖS

Nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauji reikalavimai kasos aparatams – juose turės būti įdiegtas ir veikti išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemis i.EKA, kasos aparatai turi būti modernizuojami juos papildant naujais saugos bei duomenų perdavimo moduliais.

Mokesčių mokėtojams pareiga teikti ūkinių operacijų apskaitymo dokumentų (kasos kvitų) duomenis nustatyta etapais:

- Nuo 2023 sausio 1 d. duomenis i.EKA sistemai turės teikti kompiuterinius kasos aparatus naudojančios prekybininkai, kurių 2021 m. pajamos viršijo 300 000 Eur;
- Nuo 2023 lapkričio 1 d. duomenis turės teikti elektroninius kasos aparatus naudojančios PVM mokėtojai, kurių 2021 m. pajamos viršijo 300 000 Eur;
- Nuo 2024 gegužės 1 d. prie sistemos prisijungs senųjų kasos aparatų naudotojai;
- Nuo 2025 gegužės 1 d. prie sistemos prisijungs visi verslo atstovai, naudojančios kasos aparatus.

Administracinė atsakomybė nebus taikoma, jei mokesčių mokėtojai, kuriems pareiga teikti kasos aparatų duomenis įsigalioja nuo 2023 m. sausio 1 d., iki 2022 m. gruodžio 31 d. (o mokesčių mokėtojai, kuriems pareiga teikti duomenis įsigalioja nuo 2023 m. lapkričio 1 d., - iki 2023 m. spalio 31 d.) kreipėsi (kreipsis) į sertifikuotą kasos aparatų aptarnavimo įmonę dėl naujus techninius kasos aparatų reikalavimus atitinkančio kasos aparato įrengimo ir kasos operacijų atlikimo vietoje ir turi (turės) tai įrodantį rašytinį dokumentą, pavyzdžiui, sutartį. Sutartyje turi būti nurodyta kasos aparato įrengimo ir parengimo dirbti numatoma data.

Daugiau informacijos galite rasti [čia](#).

## **DIDINAMAS MOKESTIS UŽ NEPAVOJINGŲ AT- LIEKŲ ŠALINIMĄ SAVARTYNE IR IŠPLEČIAMAS MOKĖTOJŲ UŽ APLINKOS TERŠIMĄ SĄRAŠAS**

Nuo 2023 m. sausio 1 d. didinamas mokestis už nepavojingų atliekų šalinimą savartyne nuo 10 iki 50 Eur už toną.

Taip pat priimto Mokesčių už aplinkos teršimą įstatymo pataisomis į mokesčių už aplinkos teršimą mokėtojų sąrašą įtraukti ir subjektai, eksploatuojantys organinius tirpiklius (OTN) naudojančius įrenginius.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. OTN įrenginių savininkai ir veiklų vykdytojai, kurių Lietuvoje šiuo metu 117, privalo mokėti aplinkos taršos mokesčius.

Daugiau informacijos galite rasti [čia](#).

Kilus klausimams, prašome kreiptis



Nora Vitkūnienė  
Asocijuota partnerė  
Mokesčių departamento  
Vadovė

T +370 5 2123 590  
[nora.vitkuniene@roedl.com](mailto:nora.vitkuniene@roedl.com)



Andrius Briedis  
Mokesčių projektų vadovas

T +370 5 2123 590  
[andrius.briedis@roedl.com](mailto:andrius.briedis@roedl.com)



Monika Railaitė  
Mokesčių konsultantė

T +370 5 2123 590  
[monika.railaite@roedl.com](mailto:monika.railaite@roedl.com)

Sekite kitas naujienas mūsų [LinkedIn paskyroje](#) ».

## Leidinio duomenys

Leidėjas:  
Rödl & Partner UAB  
Tilto g. 1, LT-01101 Vilnius, Lietuva  
T +370 5 212 3590  
[www.roedl.lt](http://www.roedl.lt)

Už turinį atsakingi asmenys:  
Nora Vitkūnienė  
[nora.vitkuniene@roedl.com](mailto:nora.vitkuniene@roedl.com)

Dizainas:  
Lina Pradkelienė  
[lina.pradkeliene@roedl.com](mailto:lina.pradkeliene@roedl.com)

Šis leidinys yra informacinio pobūdžio ir jame esanti informacija yra neįpareigojanti. Ji negali būti traktuojama kaip teisinė, mokesstinė ar verslo konsultacija ir pakeisti individualios konsultacijos. Rödl & Partner kūrė šį informacinį leidinį ir rengė jame pateiktą informaciją labai rūpestingai, tačiau Rödl & Partner neatsako už šios informacijos teisingumą, aktualumą ir išsamumą. Pateikta informacija nėra susijusi su konkrečiomis aplinkybėmis, priskirtinomis tam tikram fiziniam ar juridiniam asmeniui, todėl kiekvienu konkrečiu atveju būtina atskirai kreiptis dėl specialistų konsultacijos. Rödl & Partner neatsako už sprendimus, kuriuos skaitytojas priėmė remdamasis šio leidinio informacija. Mūsų atsakingieji asmenys mielai suteiks Jums pagalbą.

Visas šio leidinio ir interneto svetainės turinys yra Rödl & Partner intelektinė nuosavybė ir yra saugoma pagal autorinių teisių apsaugos reikalavimus. Naudotojai gali perkelti, spausdinti ir kopijuoti leidinio informaciją tik asmeniniam naudojimui. Bet koks jo turinio ar jo dalies keitimas, kopijavimas, platinimas ir viešas paskelbimas tiek internete, tiek už jo ribų be Rödl & Partner išankstinio raštiško leidimo yra draudžiamas.